

падгрупы і адны асвятлялі пытанні, а другія аналізавалі адказы, рабілі заўвагі, адгэньвалі. Такі метад мае значныя перавагі. Папершас, амаль уся група рыхтуецца да заняткаў, па-другое, гэта прывучае ўважліва слухаць, па-трэцяе, на кожным занятку ўзнікае дыскусія і інш.

Іншы раз даволі эфектыўным з'яўляецца правядзенне пісьмовых апытанняў па вучаных тэмах. Потым студэнты мяняюцца сваімі работамі, аналізуюць, выстаўляюць адзінкі. У выкладчыка ў такім выпадку ёсць магчымасць праверыць веды па некалькіх тэмах.

Мэтазгодна тақсама даваць творчыя заданні па падгрупах ці індывідуальна. Рабіць гэта трэба загадзя. Асабліва спрыяльныя для гэтага заданні тэмы па гісторыі культуры. Студэнты многіх груп з задавальненнем рыхтавалі рэфераты па антычнай культуры, культуры эпохі Адраджэння, па творчасці мастакоў розных эпох і накірункаў. Тэмы яны выбіралі па жаданню, і гэта значна павялічвала цікавасць да прадмета.

Выкарыстанне разнастайных форм апытання, сувязь з іншымі прадметамі, улік індывідуальных асаблівасцей студэнтаў спрыяе глыбокаму засваенню ведаў, усбаковаму развіццю асобы.

Стрыжонак І.М.,
ст.выкладчык

РАЗВІЦЦЁ ТВОРЧЫХ ЗДОЛЬНАСЦЕЙ СТУДЭНТАЎ ПРЫ ВЫКЛАДАННІ КУРСА «БІБЛІЯТЭЧНАЯ СПРАВА: ТЭОРЫЯ»

Навучыць студэнта вучыцца -- адна з асноўных мэт, сэнс перабудовы вышэйшай школы, рэалізацыя якой залежыць і ад таго, наколькі паспяхова вырашаюцца пытанні развіцця творчых здольнасцей студэнтаў у працэсе іх навучання ва універсітэце. Такі падыход патрабуе пэўнай арганізацыі вучэбнага працэсу, які б садзейнічаў развіццю пазнавальных здольнасцей студэнтаў, іх творчай

актыўнасці і самастойнасці ў мысленні. Шляхі развіцця творчых здольнасцей бачацца ва ўдасканаленні такіх арганізацыйных форм навучання, як семінары-дыскусіі, практычныя заняткі, самастойная праца студэнтаў. У ходзе семінара-дыскусіі, які арганізуецца як працэс дыялогавых зносін удзельнікаў, адбываецца фарміраванне практычнага вопыту сумеснага ўдзелу ў абмеркаванні і вырашэнні тэарэтычных праблем, фарміраванне тэарэтыка-практычнага мыслення будучага спецыяліста. Так, перш чым удзельнічаць у рабоце семінара па тэме «Бібліятэказнаўства ў сістэме навук», студэнты знаёмяцца з крыніцамі, якія адрастуюцца эвалюцыю поглядаў і меркаванняў спецыялістаў наконт статусу бібліятэказнаўства ў сістэме навук. У час семінара студэнты выказваюць розныя пункты погляду на праблему, потым, з дапамогай выкладчыка, сумеснымі намаганнямі ствараецца адзіны пункт погляду на суадносіны бібліятэказнаўства з іншымі навуковымі дысцыплінамі. У час семінара студэнт вучыцца дакладна выказаць думкі, актыўна абараняць свой пункт погляду, аргументавана прарэчыць, абвяргаць памылковую пазіцыю сакурсніка. Усё гэта абумоўлівае высокі ўзровень яго інтэлектуальнай і асабістай актыўнасці, спрыяе развіццю творчых здольнасцей. Цікава праходзяць семінары-дыскусіі з элементамі «мазгавога штурму» па тэме «Бібліятэка і грамадства»: студэнты прапануюць розныя ідэі адносна месца і ролі бібліятэк у сучасным грамадстве, у сістэме сацыяльных камунікацый, потым сумеснымі намаганнямі выдзяляюцца галоўныя моманты (дзейнасць бібліятэк ва ўмовах рыначнай эканомікі), якія абмяркоўваюцца, развіваюцца; ідзе пошук шляхоў іх рэалізацыі.

Галоўнай умовай выканання практычных заняткаў па курсу з'яўляецца самастойная пазнавальная дзейнасць студэнтаў, якая садзейнічае развіццю іх творчасці. Мэта такіх заняткаў -- набыццё ведаў, навыкаў, уменняў даследчай дзейнасці будучых бібліятэкараў, якая стала важным кампанентам практычнай бібліятэчнай дзейнасці.

Даследчая функцыя развіваецца двума ўзаасмавязанымі шляхамі: творчы спецыяліст павінен, па-першае, абапірацца на дасягненні навукі, выкарыстоўваючы яе рэкамендацыі і вывады ў дакладных, можа непаўторных сітуацыях у бібліятэчнай справе, па-другое, быць актыўным удзельнікам бібліятэчнай даследчай практыкі. Такія навыкі і ўменні фарміруюцца на практычных занятках па курсу, якія маюць даследчыя кампаненты. Студэнты разбіваюцца на невялікія даследчыя калектывы (3-5 чалавек) і пад кіраўніцтвам выкладчыка распрацоўваюць праграму навуковага даследавання, якая складзецца з метадалагічнага і працэдурнага блокаў. Асаблівая ўвага звяртаецца на вызначэнне кампанентаў метадалагічнага блока: абгрунтаванне праблемы, вылучэнне аб'екта і прадмета даследавання, мэт і задач, аперацыяналізацыя выкарыстоўваемых паняццяў і г.д. Самастойнасць распрацоўкі праграм выклікае ў студэнтаў зацікаўленасць у пошуку літаратуры па тэме даследавання, абгрунтаванні праблемы, вылучэнні асцяжных кампанентаў і, наогул, у выніках сваёй працы, што садзейнічае актыўнаму асэнсаванню матэрыялу курса і развіццю творчых здольнасцей.

Удасканаленне пералічаных форм навучання спрыяе фарміраванню маладога спецыяліста, які не толькі валодае пэўнай сумай ведаў, але і з'яўляецца актыўнай творчай асобай, падрыхтаванай да самаадукацыі ў далейшым.

Усціменка А.І., дацэнт
Хахлова Н.В., дацэнт

РАЗВІЦЦЕ ЗДОЛЬНАСЦЕЙ СТУДЭНТАЎ У ПРАЦЭСЕ ВЫКЛАДАННЯ КУРСА «ІНФАРМАТЫКА»

Здольнасці, як вядома, фарміруюцца і развіваюцца ў працэсе навучання канкрэтнаму віду дзейнасці і знаходзяцца ў прамой залежнасці ад метадыкі навучання. У працэсе

выкладання спецыяльных дысцыплін на факультэце БІС трэба зыходзіць перш за ўсё з дакладнага разумення таго, да якога віду прафесійнай дзейнасці мы рыхтуем студэнтаў. якія сучасныя патрабаванні прад'яўляюцца грамадствам да спецыялістаў удаленай сферы, г.зн. якімі тэарэтычнымі ведамі павінен валодаць выпускнік факультэта. «Інфарматыка» разам з другімі спецыяльнымі дысцыплінамі ставіць мэтую стварыць тэарэтычны фундамент прафесійных ведаў, а таксама сфарміраваць практычныя навыкі апрацоўкі, захоўвання, пошуку і перадачы інфармацыі ва ўмовах сучасных інфармацыйных тэхналогій.

Калі гаварыць аб развіцці здольнасцей у працэсе выкладання курса «Інфарматыка», можна выдзеліць некалькі напрамкаў: тэарэтычны, практычны, навукова-даследчы.

Тэарэтычныя веды студэнт атрымлівае ў першую чаргу на лекцыях. Чытанне праблемных лекцый па курсу фарміруе ў яго ўстойлівы пазнавальны інтарэс, які, у сваю чаргу, становіцца істотным фактарам развіцця здольнасцей, абстрактна-лагічнага мыслення. Інфарматыка, з'яўляючыся даволі дынамічнай навукай, што абумоўлена аб'ектыўнымі заканамернасцямі развіцця інфармацыйнага падыходу ў сучаснай навуцы, дае шырокія магчымасці ў гэтым плане. Многія лекцыі курса носяць праблемны характар, напрыклад такія тэмы, як «Гісторыя і сучасныя тэндэнцыі развіцця інфарматыкі», «Інфармацыйныя рэсурсы як аснова сацыяльных камунікацый», «Тэндэнцыі і перспектывы развіцця айчынных і замежных аўтаматызаваных сістэм і сетак» і інш. У час чыгання лекцый вельмі важным з'яўляецца дыялог з аўдыторыяй, які садзейнічае развіццю ўвагі, умению арыентавацца ва ўжо атрыманых прафесійных ведах. Нагляднасць навучання таксама стымулюе развіцце здольнасцей студэнтаў.

Для гэтых жа мэт можна выкарыстоўваць і такі прыём навучання, як падрыхтоўка пытанняў для самакантролю. У курсе «Інфарматыка» падобныя пытанні сфармуляваны па кожнай тэме. Адаказ на іх патрабуе ад студэнта самастойнага вывучэння